

CK.0000066531

THỊ THOA (Chủ biên)

NHÂN TỐ TÔN GIÁO TRONG CHỦ NGHĨA LY KHAI Ở MỘT SỐ NƯỚC ĐÔNG NAM Á TỪ SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY

NGUYỄN
HỌC LIÊU

597

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**NHÂN TỐ TÔN GIÁO
TRONG CHỦ NGHĨA LY KHAI
Ở MỘT SỐ NƯỚC ĐÔNG NAM Á
TỪ SAU CHIẾN TRANH
THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY**

Mã số: 2.298
CTQG-2013

PGS.TS. LƯƠNG THỊ THOA (Chủ biên)

**NHÂN TỐ TÔN GIÁO
TRONG CHỦ NGHĨA LY KHAI
Ở MỘT SỐ NƯỚC ĐÔNG NAM Á
TỪ SAU CHIẾN TRANH
THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2013

TẬP THỂ TÁC GIẢ

PGS. TS. Lương Thị Thoa (Chủ biên)

ThS. Cao Thị Hải Hà

ThS. Mai Thị Hạnh

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Sự xuất hiện của chủ nghĩa ly khai có nguồn gốc sâu xa từ trong lịch sử. Phong trào ly khai ở một số nước Đông Nam Á là do nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó có sự tham gia của yếu tố lịch sử, chính trị, kinh tế, do sự khác biệt về sắc tộc, về lối sống, về văn hóa và tôn giáo, sự sai lầm của các nhà nước trong việc giải quyết vấn đề dân tộc, tôn giáo, và do sự kích động của các thế lực bên ngoài hoặc do hậu quả của chủ nghĩa thực dân để lại. Hầu hết các cuộc xung đột và chủ nghĩa ly khai ở Đông Nam Á trong những thập niên gần đây đều liên quan đến vấn đề dân tộc và tôn giáo. Trong các phong trào ly khai dân tộc hiện nay, tôn giáo được sử dụng như là nhân tố tập hợp và thống nhất lực lượng quần chúng vùng dậy đấu tranh.

Để góp phần tìm hiểu nhân tố tôn giáo trong các phong trào ly khai ở Đông Nam Á - một vấn đề thời sự nóng bỏng và nhạy cảm trong đời sống chính trị thế giới và khu vực, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Nhân tố tôn giáo trong chủ nghĩa ly khai ở một số nước Đông Nam Á từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến nay*** do PGS. TS. Lương Thị Thoa làm Chủ biên.

Cuốn sách góp phần làm rõ vai trò của nhân tố tôn giáo trong chủ nghĩa ly khai ở một số nước Đông Nam Á, đồng thời tổng kết những kinh nghiệm thực tiễn ở các nước Đông Nam Á

trong việc giải quyết vấn đề này, từ đó đề xuất một số giải pháp thiết thực để giải quyết vấn đề ly khai dân tộc ở Đông Nam Á.

Cuốn sách đề cập nội dung khá phức tạp, trong đó tác giả sử dụng nhiều nguồn tài liệu khác nhau, nên có một số thông tin và số liệu chưa khớp với số liệu chúng tôi hiện có. Bên cạnh đó, tác giả còn có những đánh giá và nhận định của cá nhân về một số sự kiện, nhân vật. Để bạn đọc thuận tiện theo dõi và tham khảo, chúng tôi cố gắng giữ nguyên luận chứng của tác giả và coi đây là quan điểm riêng.

Hy vọng cuốn sách là tài liệu tham khảo bổ ích cho bạn đọc quan tâm nghiên cứu vấn đề này.

Xin giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 3 năm 2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

Chương một

VẤN ĐỀ LY KHAI Ở MỘT SỐ NƯỚC ĐÔNG NAM Á TỪ SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI ĐẾN NAY

1. Một số khái niệm

Hiện nay, trên các phương tiện thông tin đại chúng cũng như trong giới học thuật, các thuật ngữ “ly khai”, “ly khai dân tộc” được sử dụng một cách phổ biến. Tuy nhiên vẫn chưa có một sự tiếp cận chính thức đối với những khái niệm này. Để có thể nắm bắt được bản chất của vấn đề ly khai, trước tiên, cần tìm hiểu một số khái niệm có liên quan, xem đó như là những công cụ đầu tiên trong quá trình thao tác khoa học, trang bị về mặt lý luận để tiếp tục đi sâu vào bản chất của vấn đề cũng như phương pháp giải quyết chúng.

a) Tộc người và dân tộc

Đã có thời kỳ người ta lẫn lộn, đánh đồng khái niệm “dân tộc” với “tộc người”. “Dân tộc” vừa được dùng với ý nghĩa “tộc người” khi chỉ một tộc người trong một quốc gia

đa dân tộc, lại vừa đồng nghĩa với khái niệm “quốc gia - dân tộc”. Nhưng hiện nay, hầu hết các học giả đã đi đến sự thống nhất rằng có sự phân biệt rạch ròi giữa các khái niệm này.

Tộc người (ethnie) là thuật ngữ chỉ một cộng đồng ổn định, hình thành trong một quá trình lịch sử, “mang tính tộc người, có chung một tên gọi, một ngôn ngữ (trừ trường hợp cá biệt) được liên kết với nhau bằng những giá trị văn hoá, tạo thành một tính cách tộc người, có chung một ý thức tự giác tộc người, tức là có chung một khát vọng được chung sống, có chung một số phận lịch sử thể hiện ở những ký'ức lịch sử (truyền thuyết, lịch sử, huyền thoại, kiêng cử). Một tộc người không nhất thiết có cùng một lãnh thổ, cùng một cộng đồng sinh hoạt kinh tế”¹. Cộng đồng này có thể là bộ phận chủ thể hay thiểu số của một dân tộc (nation) sinh sống ở nhiều quốc gia - dân tộc khác nhau.

Dân tộc (nation) là một hình thức cộng đồng được thiết lập trên một lãnh thổ nhất định, ban đầu do sự tập hợp của nhiều bộ lạc và liên minh bộ lạc, sau này do sự hợp thành của nhiều cộng đồng mang tính tộc người (ethnie), của bộ phận tộc người làm thành *nhân dân* một nước, gắn bó với nhau bởi lợi ích kinh tế, chính trị, văn hoá, luật pháp, quyền lợi, văn hoá, tôn giáo, ngôn ngữ, chữ viết... với sự chỉ đạo của tổ chức nhà nước. Nói cách khác, dân tộc hay cộng đồng quốc gia - dân tộc (nation) “là cộng đồng

---

1. Đặng Nghiêm Vạn: *Cộng đồng quốc gia dân tộc Việt Nam*, Nxb. Đại học quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, 2003, tr. 73.